

PROTHESE-EXPLOITANT OM BESCHERMING
BIJ DE RECHTER

Het is van voldoende bekendheid dat de steeds opvallender advertenties en werfcampagnes der anonieme „inrichtingen voor tandheelkunde” ook in de redactionele kolommen der dagbladen tot beschouwingen hebben geleid om het licht te laten vallen op de gevaren, die aan de met zoveel reclame-nadruk aangeprezen behandelingsmethoden zijn verbonden.

Met name heeft de tandheekkundig inspecteur der Volksgezondheid — zeker niet te vroeg — met scherpte stelling genomen tegen de luidruchtige aanprijzingen en de praktijken van de exploitanten dezer bedrijven.

Door één van hen is hierop met een uitvoerige oratio pro domo geantwoord, welke alleszins het stempel droeg van een nieuwe vorm van reclame.

Nog niet tevreden en bevreesd voor verdere, hem onaangename, acties van ambtenaren der Volksgezondheid, heeft hij zich hier-tegen willen vrijwaren door een rechterlijke beslissing in kort geding, waarbij, op verbeurte van een belangrijke dwangsom, ambtenaren in dienst van de overheid zouden worden weerhouden om zich van soortgelijke mededelingen te zijnen nadele te bedienen.

Hieronder vindt men het (afwijzende) vonnis dat de President van de Arrondissements-Rechtbank, Mr. A. N. K u h n te 's-Gravenhage op 24 Februari j.l. heeft gewezen in de zaak van:

J. van W., wonende te Rotterdam, Eiser in Kort Geding,

tegen:

1. De Staat der Nederlanden (Ministerie van Sociale Zaken), zetelend te 's-Gravenhage,
2. de Hoofdinspecteur van de Volksgezondheid te 's-Gravenhage,
3. L. J. M. Sp., in diens hoedanigheid van Inspecteur in Algemene Dienst van de Volksgezondheid, wonende te 's-Gravenhage, Gedaagden in Kort Geding,

De President der Arrondissements-Rechtbank te 's-Gravenhage,

Gehoord partijen;

Gezien de stukken;

Overwegende, ten aanzien der feiten:

dat eiser bij dagvaarding heeft gesteld:

dat eiser een tandheelkundige inrichting onder de naam Rotterdamse Inrichting voor Tandheelkunde te Rotterdam, Claes de Vrieselaan 21, drijft, waarin een bijzondere behandelingsmethode met gebruik van Evipan-narcose wordt toegepast;

dat het dagblad „Parool” (Rotterdamse Editie) op Vrijdag 16 December 1949 het bij de conclusie van eis over te leggen artikel onder de titel „Hoofdinspectie Volksgezondheid zegt: Reclame met plasticgebit een ernstige misleiding” met de ondertitel „geldklopperij en gevaar voor de volksgezondheid” heeft gepubliceerd, waarin als inleiding van het artikel met zoveel woorden, dik gedrukt, wordt gesteld:

„Leugenachtig, misleidend en misdadig. Een groot gevaar voor de volksgezondheid, waartegen niet met genoeg klem kan worden gewaarschuwd. Dit antwoord geeft de Hoofdinspectie voor de Volksgezondheid in Den Haag op onze vraag naar een kort samengevat oordeel over het optreden van de inrichtingen, die de laatste tijd zo druk reclame maken voor pijnloos tanden trekken in Evipan-slaap en dezelfde dag nog plaatsen van een blijvend gebit van Amerikaans plastic. Het is een speculeren op de onwetenschap van het publiek en een gebruik maken van de oude wijsheid, dat de wereld nu eenmaal bedrogen wil worden, wordt er nog aan toegevoegd. Niet alleen, dat vele mensen daardoor nodeloos geld uit de zak wordt geklopt, maar zij lopen ook grote kans ernstig in hun gezondheid geschaad te worden.”

dat in het artikel voormeld verder wordt gezegd, dat de aan de Hoofdinspecteur voor de Volksgezondheid toegevoegde tandheelkundige expert, de Inspecteur in algemene dienst L. J. M. Sp., in een gesprek nog de volgende toelichtingen op het bovenvermelde oordeel heeft gegeven:

1. De advertenties, waar de speciale verslaggever van het Dagblad Parool op doelt, hangen aan elkaar van valse voorspiegelingen en onjuiste suggesties.

2. Wat men in de meeste inrichtingen, die de verslaggever voornoemd bedoelt, verricht, komt in de praktijk neer op het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde. Wel hebben verscheidene inrichtingen een of meer artsen of tandartsen aan zich weten te verbinden, maar niemand neemt aan, dat deze bij alle verrichtingen aanwezig zijn.

3. Er zijn zeer grote gevaren aan de toediening van Evipan-narcose bij de tandheelkunde verbonden. Dit is herhaaldelijk gebleken.

Het bleek b.v. dezer dagen weer, toen een onverantwoordelijk toepassen van de Evipan-narcose aan het licht kwam, natuurlijk ook weer in een van de inrichtingen, die zulke mooie advertenties plaatsen.

4. Het is doodgewone kolder en laag bij de gronds bedrog dat een goed passend gebit, dat ook blijft passen, onmiddellijk na het trekken geplaatst kan worden.

5. Deze behandelingsmethode kan bijvoorbeeld tot kanker aanleiding geven, aangezien door het knellen van het gebit op bepaalde plaatsen in de mond zweertjes en gezwellletjes ontstaan, die zich niet zelden pernicious ontwikkelen.

6. Bedoelde inrichtingen maken in feite niets anders dan een noodgebit, evenals de tandarts. Alleen smeren zij het de mensen als een blijvend gebit aan.

7. Deze beunhazen op tandheelkundig gebied plegen roofbouw op het natuurlijk gebit van de mensen.

8. De hier besproken tandtechnische inrichtingen planten met hun beunhazerij op tandheelkundig gebied en hun trek-maar-raak-methode een dolk in de rug van de moderne tandverzorging, die alles doet om de gebitten van ons volk, zo belangrijk voor de algehele gezondheid, op hoger peil te brengen. Wij mogen daarbij niet gedwarsboomd worden door een wilde rooi-actie van onbevoegden in de gebitten van het Nederlandse volk.

dat de Redactie van het Dagblad „Parool” de publicatie van gemeld artikel doet vergezeld gaan van de opmerking, dat de Utrechtse studenten onlangs tegen tandheelkundige instellingen, die reclame maakten met Amerikaanse plasticgebitten, ageerden, zodat de Redactie het oordeel van de Hoofdinspectie voor de Volksgezondheid hierover gevraagd had;

dat de actie van de Utrechtse studenten in het bijzonder tegen de „Rotterdamse Inrichting voor Tandheelkunde” gericht was, zodat waar in Rotterdam alleen deze inrichting de Evipan-narcose bij de tandheelkunde toepast, aan iedere lezer duidelijk is, dat bedoeld artikel, gepubliceerd in de Rotterdamse Editie van het Dagblad Parool, betrekking heeft op de Rotterdamse Inrichting voor Tandheelkunde;

dat gedaagde onder 3, indien hij bezwaren heeft tegen behandelingsmethoden van artsen en/of tandartsen, een klacht bij het Medisch Tuchtcollege moet indienen en niet een bepaalde behandelingsmethode van volledig tot de genees- en tandheelkunde bevoegde personen in een dagbladartikel mag aanvallen;

dat het artikel voormeld, waaronder in het bijzonder de hierboven aangehaalde passages, is opgesteld en door gedaagden onder 2 en 3 ingegeven uitsluitend met het doel afbreuk aan de Rotterdamse Inrichting voor Tandheelkunde te doen, zonder dat het hierin gegeven oordeel op feiten met betrekking tot de behandeling van patiënten in de Rotterdamse Inrichting voor Tandheelkunde wordt gebaseerd;

dat gedaagden onder 2 en 3 door hun bovengenoemde gedragingen suggestief werken en op de sensatielust van het publiek speculeren, terwijl zij alle hun wettelijk ten dienste staande middelen om de Volksgezondheid voor gevaren te behoeden, voorbijgaan;

dat het met de Volksgezondheid in Nederland pover gesteld zou zijn, indien een Hoofdinspecteur voor de Volksgezondheid en de aan deze Hoofdinspecteur toegevoegde tandheelkundige expert een zo groot gevaar voor de Volksgezondheid, als in dit artikel voormeld geschilderd, slechts met een krantenartikel en nog wel alleen in de Rotterdamse Editie van het „Parool” zou kunnen bestrijden;

dat de gehele opmaak van het artikel voormeld onder plaatsing van een foto van de heer Sp. met opschriften als „tandverzorging of tandrooi”, „Gevaren Evipan-slaap”, „Gevaar voor kanker”, en „dolk in de rug”, alles dik gedrukt, een angstpsychose onder het publiek verwekt;

dat het artikel voormeld, geplaatst met medewerking van gedaagden onder 2 en 3 om bovengenoemde redenen een onrechtmatig karakter draagt, waardoor eiser schade lijdt en zal lijden, indien niet verdere publicaties voorkomen worden;

dat eiser terstond een schriftelijk protest bij de gedaagde onder 1 heeft ingezonden, doch heeft moeten ondervinden, dat desondanks ook door een andere Inspecteur van de Volksgezondheid medewerking aan een soortgelijke publicatie is verleend;

dat het belang van eiser in deze een onverwijldde voorziening bij voorraad vraagt;

met conclusie: dat het de President van de Arrondissements-Rechtbank te 's-Gravenhage, behage bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, gedaagden te veroordelen om zich te onthouden alsmede de onder hen staande ambtenaren te doen onthouden van alle mededelingen aan- en publicaties in de persorganen, welke het drijven van de Rotterdamse Inrichting voor Tandheekkunde bemoeilijken, op verbeurte van een dwangsom van f. 1000,— voor iedere overtreding hiervan, voorzoveel nodig met bepaling van de termijn, waarbinnen de zaak ten gronde voor de Arrondissements-Rechtbank te 's-Gravenhage gebracht dient te worden, kosten rechtens;

dat op hetgeen gedaagden hebben aangevoerd hieronder voor zoveel nodig zal worden teruggekomen;

Overwegende in rechte:

dat de vordering, voorzover zij tegen de 2e en 3e gedaagde in hun hoedanigheid van ambtenaren in dienst van de eerste gedaagde is ingesteld, niet ontvangen kan worden, omdat de tweede en derde gedaagde in hun ambtelijke hoedanigheid, waarin zij zijn gedagvaard, gehandeld hebben als orgaan van de eerste gedaagde;

dat eiser gevorderd heeft, dat aan de Staat verboden zal worden mededelingen aan- en publicaties in de persorganen door zijn ambtenaren toe te staan, die het drijven van de Rotterdamse Inrichting voor Tandheekkunde bemoeilijken;

dat deze vordering op zich zelf reeds volstrekt ontoewijsbaar voorkomt, niet alleen omdat allerlei op de wet gegronde publicaties denkbaar zijn, die bedoeld bedrijf bemoeilijken, doch tevens omdat niet is in te zien, waarom een orgaan van de Staat bij de uitoefening van zijn plicht voor de volksgezondheid te waken geen gebruik zou mogen maken van publicaties in de Pers, mits niet tredend in de uitsluitende bevoegdheden van een ander Staatsorgaan;

dat eisers stellingen inmiddels voorkomen gedaagde te verwijten, dat een ambtenaar van de Staat aan een journalist een interview heeft toegestaan naar aan-

leiding van opspraak rondom eisers bedrijf, en dat de door die ambtenaar geuite bezwaren rechtstreeks tegen dat bedrijf zijn gericht;

dat eiser uitdrukkelijk in dit geding geen onderzoek naar de juistheid der in het gepubliceerde interview geopperde bezwaren verlangt, noch de onrechtmatigheid der publicatie zoekt in de wijze, waarop de mening van de geïnterviewde is weergegeven;

dat de onrechtmatigheid der publicatie, althans voorzover de Staat daarvoor aansprakelijk is, volgens eiser uitsluitend daarin gelegen is dat zij door het publiek verstaan moest worden als bepaaldelijk tegen eiser gericht, en in het gebruik van de pers tot het publiceren van bezwaren tegen behandelingsmethoden van artsen en tandartsen, die bij uitsluiting tot de competentie van het Medisch Tuchtcollege behoren;

dat aan de geïnterviewde ambtenaar zijn oordeel gevraagd is over de inhoud van door eiser en exploitanten van soortgelijke bedrijven geplaatste advertenties en die ambtenaar met aanvoering van gronden deze advertenties misleidend heeft genoemd;

dat eiser geen enkele grond heeft aangevoerd voor zijn bewering, dat het door die ambtenaar desgevraagd geven en laten publiceren van zijn oordeel onrechtmatig was;

dat dan ook veeleer voorkomt, dat een ambtenaar, belast met de zorg voor de volksgezondheid, verplicht is, indien de gelegenheid zich voordoet, naar zijn oordeel misleidende en voor de volksgezondheid gevaarlijke advertenties aan de kaak te stellen;

dat blijkens de inhoud van het interview aangenomen wordt, dat de in de advertentie aangeprezen behandelingen niet geschieden door bevoegden, doch neerkomen op het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde, terwijl onbetwist is, dat eiser, die zijn aansprakelijkheid voor de inhoud der advertentie niet ontkent, noch arts noch tandarts is, weshalve geen medisch tuchtcollege tegen hem enige maatregel kan nemen;

dat daarenboven gedaagde, nadat eiser geweigerd had hem namen te noemen, ontkend heeft, dat in eisers bedrijf bevoegden werkzaam zijn;

dat mitsdien ook hierom eisers beroep op de bevoegdheden van het Medisch Tuchtcollege voorbij gegaan moet worden, zijnde onbewezen, dat er enig bevoegde in eisers bedrijf werkt;

dat derhalve, zoals hierboven overwogen, het gevorderde op zichzelf ontoewijsbaar is en eisers stellingen geen onrechtmatig handelen door de Staat of een zijner organen inhouden;

dat de vordering mitsdien niet ontvangen kan worden;

RECHTDOENDE in Kort Geding:

Verklaart eiser niet ontvankelijk in zijn vordering;

Veroordeelt hem in de kosten van het geding begroot aan de zijde van gedaagde tot aan deze uitspraak op f. 80.— (tachtig gulden).